

TARİH MİRASI

Türkiye eski çağlardan bu yana nice uygarlıkların beşiği olmuştur. Anadolu'da adım başına tarihi kalıntılara raslanır. Bu alanda dünyanın en zengin ülkelerindeniz, ve bu bakımdan yalnız kendimize değil, insanlığa karşı da sorumluyuz. Eski yapıtları korumak, meydana çıkarmak, düzenlemek, tüm insanlığın yararına bir düzene sokmak görevindeyiz. Vaktiyle bu görev çok ihmal edilmişti. Bu görevin bilincinde yaşamayan bir Türkiye'den dışarıya tarihi eserler kaçırılmıştı. Bu noktada «kaçırılmış» sözü beiki hafif kalacaktır. Türkiye'de bir eski eser yağması uzun süre devam etmiştir. Batı ülkelerinin müzelerinde Türkiye'den götürülmüş tarihi eserlere çok raslanır.

Türkiyemiz, hristiyanlık öncesi ve hristiyanlık tarihi kalıntılarına ve eserlerine de sahiptir, İslâm uygarlığının eserlerini de her yerde görmek mümkündür. Anadolu'nun zengin tarihi ürünlerinin tümü, bu topraklarda yaşayan insanların malıdır. Hangi dinden, hangi inançtan, hangi uygarlıktan gelirse gelsin bütün tarihi eserlerin sahibi bugün Türkiye'de yaşayanlardır. Başka türlü düşünmeye zaten olanak yoktur. Bu ülkede yaşayan insanlar da, hangi inançta, hangi dinde olurlarsa olsunlar, öyle düşünmelidirler. Layık Cumhuriyetin temel ilkelerine herkesin saygı duyması zorunludur.

Ne yazık ki, Türkiye'de bazı kilise çevreleri bu zorunluğun dışında bir tutum içindedirler.

Bu tutum, bazı olaylarla su yüzüne çıkıyor. Haçlı seferlerinden arta kalan bir bağınazlık içinde düşünen ve hristiyan yapıtlarını Türkiye'den kaçırmayı bir görev sayan anlayışın ne denli kötü olduğunu söylemeye gerek yoktur.

Ülkemizdeki kiliselerden bazılarının ya Anadolu topraklarına dönük bir yabancı siyasi istegin kaynağı, veya Türkiye'den Hristiyan Avrupa'sına eski eser kaçıran bir merkez görünümlüne girmeleri onaylanacak şey değildir. Bir arada ve hangi dinden olursa olsun kardeşlikle yaşayan vatandaşlar arasında soğukluk yaratacak bu gibi davranışlardan kilise çevreleri titizlikle kaçınmalıdırlar.